



Brussel, 8.9.2025
COM(2025) 465 final

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen namens de Europese Unie
over een partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij en een
uitvoeringsprotocol bij de overeenkomst met de Republiek Gabon**

{SWD(2025) 251 final} - {SWD(2025) 252 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• **Motivering en doel van het voorstel**

De Commissie stelt voor te onderhandelen over een nieuwe partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij (PODV) met de Republiek Gabon¹, alsook een uitvoeringsprotocol, die voldoen aan de behoeften van de vloot van de Unie en in overeenstemming zijn met Verordening (EU) nr. 1380/2013² inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB).

Het vervangen van de bestaande partnerschapsovereenkomst inzake visserij (POV) tussen de EU en Gabon door een PODV zou het mogelijk maken de uit de hervorming van het GVB in 2013 voortvloeiende wijzigingen beter weerspiegelen, en met name voor een betere integratie van duurzaamheid te zorgen.

Op 10 juni 2025 heeft de minister van Buitenlandse Zaken van de Republiek Gabon³ de Europese Unie formeel in kennis gesteld van zijn voornemen om de POV EU-Gabon op te zeggen. Desalniettemin hebben de autoriteiten van de Republiek Gabon ook de wens uitgedrukt om over een nieuwe visserijovereenkomst te onderhandelen. De Europese Unie is van mening dat, hoewel de huidige overeenkomst van kracht blijft, moet worden onderhandeld over een nieuwe partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij (PODV) om het partnerschap inzake visserij tussen de EU en Gabon te actualiseren.

• **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De bestaande POV tussen de Europese Unie en Gabon werd op 6 juni 2007 ondertekend en trad op 11 juni 2007 in werking. Het vigerende vijfjarige uitvoeringsprotocol bij de POV⁴ werd op 29 juni 2021 van toepassing en verstrekt op 28 juni 2026. In dat protocol zijn de vangstmogelijkheden voor de vloot van de Unie en de overeenkomstige financiële tegenprestatie van de Unie en de reders vastgelegd. De jaarlijkse financiële tegenprestatie van de Unie voor Gabon bedraagt voor het laatste toepassingsjaar 2 600 000 EUR, waarvan 1 000 000 EUR bestemd is voor sectorale steun.

Het protocol 2021-2026 bij de POV met de Gabon voorziet in vangstmogelijkheden voor tonijnen en over grote afstanden trekkende soorten voor Unievaartuigen van twee lidstaten (Spanje en Frankrijk). Het protocol 2021-2026 bij de POV met Gabon voorziet ook in de mogelijkheid van verkennende visserij door trawlers op bodemschaaldieren met maximaal vier vaartuigen.

De Europese Unie beschikt al over een uitgebreid netwerk van actieve bilaterale partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) in West- en Centraal-Afrika, namelijk met Mauritanië, Kaapverdië, Gambia, Guinee-Bissau, Ivoorkust en Sao Tomé en Príncipe. PODV's bevorderen de doelstellingen van het GVB op internationaal niveau door ervoor te zorgen dat de visserijactiviteiten van de Unie buiten de wateren van de Unie op dezelfde beginselen en normen zijn gebaseerd als die welke gelden uit hoofde van het

¹ Huidige partnerschapsovereenkomst inzake visserij, PB L 109 van 26.4.2007, blz. 1.

² Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22).

³ Ares(2025)4635613.

⁴ PB L 242 van 8.7.2021, blz. 5-51.

recht van de Unie. Voorts versterken PODV's de positie van de Europese Unie in internationale en regionale visserijorganisaties, met name in de Internationale Commissie voor de instandhouding van Atlantische tonijnen (Iccat), het orgaan dat krachtens het internationaal recht is opgericht met het oog op de instandhouding en het beheer van over grote afstanden trekkende soorten in de regio. Tot slot zijn PODV's gebaseerd op het beste beschikbare wetenschappelijke advies en zorgen ze voor een betere naleving van internationale maatregelen, waaronder die ter bestrijding van illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO-visserij).

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De onderhandelingen over een nieuw PODV met Gabon zijn in overeenstemming met het externe optreden van de EU ten aanzien van de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS), en met name met de doelstellingen van de Unie met betrekking tot de eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten. Daarnaast heeft de Global Gateway-investeringsstrategie van de EU tot doel partners te helpen hun economieën om te vormen door te werken aan waardeketens en het scheppen van banen om de veerkracht van sectoren zoals de visserij te versterken.

De bevordering van fatsoenlijk werk wordt gewaarborgd door de verwachte onderhandelingen over een sociale clausule in overeenstemming met IAO-verdrag C188 voor werknemers uit het partnerland die in dienst zijn van vaartuigen van de Unie.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag is het vijfde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) "Extern optreden van de Unie", titel V "Internationale overeenkomsten", artikel 218, waarin de procedure is vastgelegd voor het onderhandelen over en het sluiten van overeenkomsten tussen de Unie en derde landen.

De materiële rechtsgrondslag is artikel 43, lid 2, VWEU betreffende het nastreven van de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Niet van toepassing; exclusieve bevoegdheid.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is evenredig met de in artikel 31 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid vastgelegde doelstelling om een juridisch, ecologisch, economisch en sociaal bestuurskader voor visserijactiviteiten van vaartuigen van de Unie in wateren van derde landen tot stand te brengen.

- **Keuze van het instrument**

Het instrument is gekozen op grond van artikel 218, leden 3 en 4, VWEU.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

De Commissie heeft een ex-postevaluatie verricht van het huidige protocol bij de POV met Gabon, alsmede een ex-ante-evaluatie van een eventueel nieuw protocol. Het verslag van die evaluatie is bekendgemaakt⁵.

In het evaluatieverslag wordt geconcludeerd dat de tonijnvisserijsector van de Unie veel belangstelling heeft voor de mogelijkheid om zijn visserijactiviteiten in Gabon voort te zetten. Uit het evaluatieverslag blijkt echter ook een discrepantie tussen het aantal geboden mogelijkheden en de benutting ervan in het laatste protocol. Een toekomstig protocol moet het aantal geboden mogelijkheden verminderen, wat moet resulteren in een verlaging van de financiële tegenprestatie van het protocol.

Gezien de door de EU-vloot uitgedrukte belangstelling zou in het nieuwe protocol kunnen worden overwogen een nieuwe commerciële categorie voor visserij op bodemschaaldieren op te nemen indien het beste beschikbare wetenschappelijke advies en andere relevante informatie, waaronder de conclusies van de gezamenlijke wetenschappelijke vergaderingen die de Unie en de autoriteiten van Gabon in het kader van het protocol 2021-2026 hebben gehouden, dit toelaten. De vernieuwing van het protocol zal ook leiden tot een betere monitoring, controle en bewaking en tot een betere governance van de visserij in de regio. Uit de evaluatie blijkt dat een vernieuwing van het protocol ook voordelen voor Gabon zou opleveren, gezien het belang van de in het kader van het protocol betaalde financiële tegenprestatie voor de ontwikkeling van de visserijsector. Om de voordelen voor Gabon zo groot mogelijk te maken, moet een nieuwe overeenkomst interacties tussen de EU-vloot en lokale actoren aanmoedigen en zou de sectorale steun zich kunnen concentreren op activiteiten die de duurzame ontwikkeling van de visserijsector op nationaal niveau beter ondersteunen.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

In het kader van de evaluatie is overlegd met de lidstaten, vertegenwoordigers van de sector en internationale middenveldorganisaties, alsook met de visserijautoriteiten en met vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld van de Unie en van Gabon. Er heeft ook overleg plaatsgevonden in het kader van de adviesraad voor de volle zee.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Bij de uitgevoerde evaluaties is een beroep gedaan op onafhankelijke deskundigen.

- **Effectbeoordeling**

Niet van toepassing.

⁵ https://op.europa.eu/fr/search-results?p_p_id=eu_europa_publications_portlet_search_executor_SearchExecutorPortlet_INSTANCE_q8EzsBteHybf&p_p_lifecycle=1&p_p_state=normal&facet.author=MARE&facet.studies=evaluation&facet.eurovoc.domain=08%2C56%2C20&facet.collection=EU Pub&language=fr&startRow=1&resultsPerPage=10&selectedSubjectId=08&elementType=0&keywordOptions=ALL&SEARCH_TYPE=ADVANCED#undefined

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Niet van toepassing.

- **Grondrechten**

In de onderhandelingsrichtsnoeren in de bijlage bij het voorstel tot besluit wordt aanbevolen een clausule op te nemen over de gevolgen van schendingen van de mensenrechten en van de democratische beginselen.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Een nieuw protocol heeft gevolgen voor de begroting. Er wordt namelijk een financiële tegenprestatie aan Gabon betaald. De jaarlijkse bedragen aan vastleggings- en betalingskredieten worden vastgelegd in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure overeenkomstig het meerjarig financieel kader voor 2021-2027, waaronder in reservelijn 30.020200 voor voorstellen die aan het begin van het jaar nog niet in werking zijn getreden⁶.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De onderhandelingen zouden in het derde kwartaal van 2025 van start moeten gaan om de onderbreking van de visserijactiviteiten na het aflopen van het huidige uitvoeringsprotocol bij de POV op 28 juni 2026 te beperken.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De Commissie beveelt aan dat:

- de Raad de Commissie machtigt tot het openen en voeren van onderhandelingen met het oog op het sluiten van een nieuwe partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij met Gabon en van een uitvoeringsprotocol;

- de Commissie in dit verband wordt aangewezen als onderhandelaar van de Unie;

- de Commissie de onderhandelingen voert in overleg met het speciaal comité overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;

- de Raad de bij deze aanbeveling gevoegde onderhandelingsrichtsnoeren goedkeurt.

⁶ Zie punt 20 van het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 28).

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen namens de Europese Unie over een partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij en een uitvoeringsprotocol bij de overeenkomst met de Republiek Gabon

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 43, lid 2, in samenhang met artikel 218, leden 3 en 4,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Er moeten onderhandelingen worden geopend met het oog op de sluiting van een partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij en een uitvoeringsprotocol met Gabon.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Commissie wordt gemachtigd om namens de Unie te onderhandelen over een nieuwe partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij met de Republiek Gabon en het bijbehorende uitvoeringsprotocol.

Artikel 2

De onderhandelingsrichtsnoeren zijn opgenomen in de bijlage.

Artikel 3

De onderhandelingen worden gevoerd in overleg met de Groep visserijbeleid van de Raad.

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter